

Daňovky

Daňové a právní aktuality

Daně

Dotace

Tipy a triky

Právo

Ze světa

Z judikatury

Krátce

Únor 2023

Editorial

V mrazivém únorovém počasí mnoho z nás jistě potěšila hřejivá zpráva, že klesají ceny energií. I když je současný vývoj na velkoobchodních trzích pozitivní, je obtížné predikovat, zda pokles cen vydrží. Na trhu panuje opatrnost a pro řadu firem zůstává situace složitá. Vláda se na současnou situaci snaží reagovat formou nařízení vlády č. 298/2022 Sb., které stanoví pravidla pro výši veřejné podpory. Čerpání benefitu v podobě zastropovaných cen elektrické energie a plynu s sebou přinese nejen výhody ve formě snížení nákladů na energie, ale i povinnosti, jež bude potřeba průběžně plnit. Podrobněji se tématu věnujeme v rubrice Dotace, další informace pak představíme také během webináře, na který se můžete [registrovat](#) už nyní.

Další významnou novinkou je novela tzv. Lex Ukrajina IV, která prodlužuje platnost dočasné ochrany ukrajinských uprchlíků. Důležité je, že novela prodlužuje všechny výhody, jako volný přístup na trh práce nebo zdravotní pojištění pro určitý okruh osob. Cizinci se nyní musí registrovat na webu a následně navštívit pracoviště Odboru azylové a migrační politiky za účelem přelepení vízového štítku v pasu. Zaměstnavatelé by neměli opomíjet svou oznamovací povinnost a o prodloužení statusu dočasné ochrany svých zaměstnanců informovat úřad práce.

Přehlédnout byste neměli ani výběr aktuálních judikátů. Nedávný rozsudek Krajského soudu v Brně například ukázal, jak důležitá je robustní dokumentace služeb pro obhájení daňové uznatelnosti nákladů v rámci vnitroskupinových vztahů. Upozorňujeme také na další zajímavé verdikty, které ovlivní praxi. Věřím, že naše shrnutí pro vás bude užitečné.

Přeji vám zajímavé čtení a příjemné zimní jarní prázdniny.

Pavel Gorel
Partner
KPMG Česká republika

2 | Daňové a právní aktuality – únor 2023

Pokyn GFŘ D-59 z pohledu daně z příjmů právnických osob

Nový pokyn GFŘ D-59, který nahrazuje dosavadní pokyn D-22, přináší především zpřesnění vyplývající ze závěrů dostupné judikatury a koordinačních výborů z posledních let. V oblasti daně z příjmů právnických osob nicméně pokyn nezaznamenal převratné změny v porovnání s předchozí verzí.

Filip Svoboda
fsvoboda@kpmg.cz
541 421 375

Jana Doškářová
jdoskarova@kpmg.cz
222 123 826

Kateřina Klímová
katerinaklimova@kpmg.cz
222 123 139

Níže shrnujeme nejvýznamnější novinky:

- **Osvobození od srážkové daně z licenčních poplatků a úroků** – pro uplatnění osvobození je nutné mít k dispozici rozhodnutí o přiznání osvobození vydané správcem daně. O osvobození můžete žádat i zpětně (za období, u nichž ještě neuplynula lhůta pro stanovení daně).
- **Dary** – při posuzování minimální výše hodnoty daru (tj. 2 000 Kč) je klíčové smluvní ujednání mezi partnery. V situaci, kdy se právnická osoba zaváže darovat neziskové organizaci 2 400 Kč za rok, které bude splácet v měsíčních splátkách ve výši 200 Kč, lze tento dar považovat za položku odčitatelnou od základu daně. Naproti tomu v situaci, kdy právnická osoba daruje 200 Kč každý měsíc, podmínka minimální hodnoty splněna není a jednotlivě poskytnuté dary nelze považovat za odčitatelné položky.
- **Přemístění majetku beze změny vlastnictví** – nový pokyn reaguje na implementaci evropské směrnice Rady (EU) 2016/1164, kterou se stanoví pravidla proti praktikám vyhýbání se daňovým povinnostem (směrnice ATAD). Konkrétně obsahuje metodiku k § 23g ZDP, který upravuje zdanění při přemístění majetku beze změny vlastnictví.
- **Stravenky pro zaměstnance** – cena jídla není stanovena hodnotou stravenky, ale je stanovena vnitřní směrnicí zaměstnavatele. Na jedno jídlo tedy zaměstnavatel může poskytnout i více stravenek (např. 3 stravenky v hodnotě 30 Kč).
- **Odpisování** – podmínky zahájení odpisování hmotného majetku může splnit i stavba, u které stavební úřad povolí nebo nařídí zkušební provoz (je-li stavba dokončena dle projektové dokumentace a v rámci zkušebního provozu se ověřují pouze funkčnost a vlastnosti provedené stavby a následně bude povoleno její trvalé užívání).
- **Odpisování technického zhodnocení jinou osobou než nájemcem** – pokyn reaguje na ustanovení zákona

3 | Daňové a právní aktuality – únor 2023

o daních z příjmů, které umožňuje odpisovat technické zhodnocení provedené na majetku přenechaném k užívání osobě, která není nájemcem ani uživatelem. pokyn uvádí, že se jedná například o podnájemce, vypůjčitele nebo uživatele z nepojmenované smlouvy.

- **Zpětné uplatnění daňové ztráty** – vzhledem k možnosti uplatnit daňovou ztrátu i ve dvou předchozích zdaňovacích obdobích byla rozšířena metodika správce daně i o tuto problematiku. Současně byl pokyn zpřesněn o vymezení lhůty, kdy lze ještě stanovit daň při vykázání daňové ztráty. Komentář koresponduje s aktuální judikaturou a uvádí, že je rozhodující, zda bylo možné daňovou ztrátu uplatnit, a nikoliv její faktické uplatnění.

Ačkoliv pokyny řady D nejsou právně závazné, očekáváme, že správce daně bude při výkladu daně z příjmů právnických osob podle pokynu postupovat. Proto bychom doporučovali jeho znění prostudovat a změny/výklady reflektovat v interních procesech.

4 | Daňové a právní aktuality – únor 2023

Zastropování cen energií: novela nařízení přinesla nové povinnosti

Novela nařízení vlády č. 298/2022 Sb., o stanovení cen elektřiny a plynu v mimořádné tržní situaci nabyla účinnosti 4. února 2023. Novelizované nařízení stanoví pravidla pro výši veřejné podpory, kterou mohou jednotlivé subjekty získat díky zastropování cen energií v roce 2023. Dále popisuje kontrolní mechanismy, které jsou v souvislosti s čerpáním veřejné podpory nastaveny v podobě oznámení podávaných ministerstvu průmyslu a obchodu.

Ivana Stibůrková
istiburkova@kpmg.cz

Silvie Beranová
sberanova@kpmg.cz
541 421 390

Čerpání benefitu formou zastropovaných cen elektrické energie a plynu tak přinese nejen výhody v podobě snížení nákladů na energie, ale i **povinnosti**, které bude potřeba průběžně plnit. Dobrá zpráva je, že prvním milníkem, k němuž bude třeba splnění povinností prokázat, je duben 2023.

Zastropování cen podléhá limitům veřejné podpory, které upravuje evropský předpis Dočasný krizový rámec (DKR). Ten jsme představili v předchozích vydáních [Daňovek](#). Členské státy aktuálně připomínají novelu DKR, která by měla omezit aplikaci klíčových limitů pro veřejnou podporu pouze na příjemce (skupinu) na území jednoho členského státu. Na návrh novelizovaného znění DKR si budeme muset ještě počkat.

Protože jde o složitou problematiku, **připravili jsme [webinář](#)**, během kterého vás provedeme novými pravidly podle novelizovaného nařízení vlády.

Představíme klíčové podmínky a dokumenty, které se „zastropováním“ cen elektřiny a zemního plynu souvisí. Budeme se také věnovat zásadním otázkám:

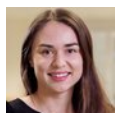
- Jak mohou podniky získat podporu vyšší než 2 mil. eur a jaké jsou podmínky pro získání vyšší podpory.
- Jak sledovat limit pro nejvyšší přípustný majetkový prospěch a kdy, komu a jak bude nutné čerpání podpory oznamovat.
- Na jaké povinnosti by se podniky měly připravit od dubna 2023.

Webinář je bezplatný a budeme ho vysílat na platformě YouTube.

5 | Daňové a právní aktuality – únor 2023

Na které dotační programy se můžeme těšit v roce 2023?

Nový rok přináší nové možnosti dotační podpory: řada výzev a veřejných soutěží cílí na projekty zaměřené na výzkum a vývoj, energetické úspory, výstavbu fotovoltaických elektráren nebo aplikovaný výzkum v dopravě.

Silvie Beranová
sberanova@kpmg.cz
541 421 390

Lukáš Otýpka
lotypka@kpmg.cz
541 421 323

V rámci **Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK)** jsou připraveny výzvy v oblíbených programech **Potenciál** nebo **Aplikace**. V programu Aplikace byl navíc prodloužen termín pro příjem žádostí v rámci stávající výzvy, která byla vyhlášena již 15. srpna 2022. Podávat žádosti o podporu nově můžete do 28. února 2023. Zároveň je až do konce listopadu 2023 možné podávat žádosti v programu **Úspory energie**. Připravuje se také program **Služby infrastruktury** na podporu rozšíření prostor inovační infrastruktury, pořízení nového vybavení či zlepšení kapacit pro společné využívání technologií. Zmíněné výzvy jsou určeny pro velké podniky, pouze v připravované výzvě v programu Aplikace mohou o podporu žádat velké podniky jen za podmínky realizace projektu v tzv. účinné spolupráci s malým či středním podnikem (MSP).

Termíny pro příjem žádostí nebo vyhlášení výzev včetně jejich alokace jsou následující:

- **Úspory energie** – příjem žádostí probíhá až do 30. listopadu 2023, alokace 10 mld. Kč;
- **Potenciál** – vyhlášení výzvy 1. června 2023, příjem žádostí bude probíhat od 15. června až do 30. září 2023, alokace 1 mld. Kč;
- **Služby infrastruktury** – vyhlášení výzev proběhne ve druhém čtvrtletí roku 2023, alokace 2,5 mld. Kč;
- **Aplikace** – vyhlášení další výzvy proběhne v posledním čtvrtletí roku 2023, alokace 2 mld. Kč.

V rámci OP TAK navíc v srpnu očekáváme vyhlášení výzev v programech **Cirkulární řešení v podnicích** a **Úspory vody**. Tyto výzvy jsou určeny pro MSP a tzv. mid-caps podniky, tedy podniky se střední tržní kapitalizací s 250 až 3 000 zaměstnanci, přičemž tento limit se posuzuje v rámci skupiny. Alokace každé z výzev bude činit 500 mil. Kč.

Další nové výzvy můžeme očekávat také v rámci **Národního plánu obnovy**. V únoru 2023 předloží ministerstvo průmyslu a obchodu vládě podněty pro nové investice a reformy, které povedou k vyhlášení nových výzev a navýšení alokace celého NPO. Následovat bude zveřejnění harmonogramu či vyhlášení konkrétních výzev.

V projektech zaměřených na výstavbu fotovoltaických elektráren (FVE) můžete žádat o podporu v **Modernizačním fondu**, konkrétně ve **výzvě RES+ č. 1/2022**, a to do 15. března 2023. Výzva podpoří projekty FVE s instalovaným výkonem do 1 MWp včetně. Zhruba v polovině roku se předpokládá vyhlášení další výzvy podporující výstavbu FVE, která bude zaměřena na podporu projektů s instalovaným výkonem nad 1 MWp. Kromě podpory na FVE můžete v Modernizačním fondu žádat o podporu na modernizaci energetických systémů a zlepšení energetické účinnosti, a to ve výzvách **ENERG ETS č. 1/2022** a **ENERG ETS č. 2/2022**. Žádat o podporu v těchto výzvách mohou subjekty provozující zařízení v EU ETS na území ČR. Žádosti můžete podávat do konce června 2023.

6 | Daňové a právní aktuality – únor 2023

V neposlední řadě bude možné získat podporu v programech **Technologické agentury ČR**. V březnu 2023 se očekává již 10. veřejná soutěž **v programu TREND**, podprogram 1. Cílem je podpořit projekty výzkumu a experimentálního vývoje u subjektů, které již mají zkušenost s vlastní výzkumně-vývojovou činností. Na podzim bude vyhlášena ještě jedna veřejná soutěž v programu TREND, tentokrát v podprogramu 2 – tento podprogram je zpravidla určen pro subjekty, jež dosud nemají zkušenosti s výzkumem a vývojem.

Na duben letošního roku je dále naplánováno vyhlášení **1. veřejné soutěže v programu DOPRAVA 2030**, který je nástupcem programu DOPRAVA 2020+. O podporu se budou moci ucházet projekty zabývající se aplikovaným výzkumem v souvislosti s rozvojem dopravního sektoru.

Další informace k jednotlivým programům a výzvám shrnujeme [zde](#).

V případě zájmu o podporu v některém z uvedených programů nás kontaktujte, rádi prověříme vhodnost vašich projektů a jejich soulad s konkrétními podmínkami výzvy. O vyhlášení jednotlivých výzev budeme průběžně informovat.

7 | Daňové a právní aktuality – únor 2023

Podniky mohou získat podporu na vzdělávání zaměstnanců

Operační program Zaměstnanost+ vyhlašuje výzvu pro zaměstnavatele, kteří chtějí podpořit své zaměstnance ve vzdělávání. Cílem je, aby pracovníci své dovednosti přizpůsobili změnám či vhodnějšímu pracovnímu prostředí. O podporu budou moci žádat také podniky sídlící v Praze.

Marie Svobodová
mariesvobodova@kpmg.cz
222 124 267

Ladislava Urbanová
lurbanova@kpmg.cz

Operační program Zaměstnanost + (OPZ+) nabízí v programovém období 2021 až 2027 více než stovku výzev. Zaměřuje se nejen na budoucnost práce, sociální začlenění či inovace, ale také na materiální a technickou pomoc.

Pro podniky všech velikostí ministerstvo práce a sociálních věcí brzy vyhlásí výzvu č. 47 týkající se dalšího profesního vzdělávání jejich zaměstnanců. Výzvu MPSV původně plánovalo vyhlásit na únor tohoto roku s příjmem žádostí od února do dubna, avšak dle posledních informací je výzva stále v přípravě.

Dostupné informace o výzvě č. 47 – Podnikové vzdělávání:

- Mezi žadatele bude rozdělena částka ve výši **1 mld. Kč**.
- K žádosti bude nutné přiložit přílohy týkající se např. velikosti podniku či prohlášení o počtu zaměstnanců.
- Nebude potřeba doložit podnikatelský záměr či jiné přílohy, které jsou zpravidla časově náročné na přípravu.
- Žádosti budou podávány prostřednictvím **MS2021+**, kde bude žadatel vyplňovat veškeré potřebné informace.
- Podpora se předpokládá **v režimu de minimis**.

Uvádíme vybrané podmínky, které platily pro předchozí výzvy zaměřené na podporu podnikového vzdělávání, neboť obdobné nastavení by mělo platit i pro očekávanou výzvu.

Podporované aktivity: profesní vzdělávání zaměstnanců například v oblasti IT, měkkých a manažerských dovedností, jazykového vzdělávání, účetních, ekonomických či právních kurzů nebo technického a jiného odborného vzdělávání.

Míra podpory: financování z unijních zdrojů bylo nastaveno na úrovni 85 %.

Minimální výše celkových způsobilých výdajů projektu byla stanovena na 500 tis. Kč a maximální mohla dosáhnout až 10 mil. Kč. Jelikož se do aktuálně připravované výzvy budou moci zapojit i společnosti, které by chtěly projekt realizovat v Praze, očekávají zástupci OPZ+ míru podpory celkově o něco nižší než u předchozích výzev.

Způsobilé náklady: podpora je stanovena na základě počtu „člověkohodin“ na ukončených vzdělávacích kurzech. Tyto kurzy měly určenou maximální způsobilou délku k proplacení v hodinách, která se v rámci předchozích výzev pohybovala okolo 16–20 hodin. Výše jednotkového nákladu se ve výzvě pohybovala okolo 200 až 600 Kč v závislosti na typu školení. Výsledná podpora byla následně vypočtena jako součin počtu hodin a jednotkového

8 | Daňové a právní aktuality – únor 2023

nákladu na aktivity.

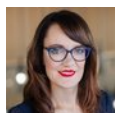
Přesné podmínky se dozvíme po vyhlášení této výzvy. V případě zájmu o bližší informace jsme vám k dispozici.

9 | Daňové a právní aktuality – únor 2023

© 2024 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Jak vypadá soudní řízení po rozhodnutí o odvolání

Jak daňový spor pokračuje po skončení odvolacího řízení a co čekat, pokud podáte žalobu proti rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství? Přiblížíme, jak konkrétně může průběh soudního řízení vypadat.

Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz
724 981 205

Filip Morcinek
fmorcinek@kpmg.cz
222 123 166

David Mlíkovský
dmlikovsky@kpmg.cz
222 123 250

Po obdržení rozhodnutí o odvolání je potřeba rychle zvážit, zda žalobu podat, a pak nemeškat s její přípravou. Nepodceňujte **dvouměsíční lhůtu pro podání žaloby**. Na první pohled se zdá dlouhá, ale na rozdíl od podání odvolání či kasační stížnosti je nepřipustné podání tzv. blanketní žaloby, tedy žaloby bez žalobní argumentace. Proto se vyplatí začít s přípravou žalobní argumentace co nejdříve.

Řízení před krajským soudem ovládá **zásada koncentrace řízení**. V rámci soudního řízení nemůžete předkládat žádné další důkazní prostředky a současně po uplynutí lhůty pro podání žaloby nemůžete již žalobní argumentaci dále doplňovat či rozšiřovat. V praxi lze soud upozornit na nové rozsudky jiných soudů, ale úplně nové argumenty se vznášet nedají. Hned v žalobě je proto třeba se vymezit proti všemu, s čím nesouhlasíte v napadaném rozhodnutí. Jediné, čím se soud musí zabývat z úřední povinnosti, i kdyby to v žalobě nebylo namítáno, je uplynutí lhůty pro stanovení daně (tzv. prekluze). Jinak je ale soud vázán žalobními body, tj. bude se zabývat jen tím, co je v žalobě. A nejen on, žaloba vymezuje herní pole i pro případnou kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu. V kasační stížnosti totiž nelze přijít s novou argumentační linkou, která by nebyla již dříve zahrnuta v žalobních bodech.

Co se děje se žalobou po jejím podání? Soud předně zašle výzvu k úhradě soudního poplatku, pokud již nebyl uhrazen. Na rozdíl od civilních sporů se soudní poplatek neodvíjí od sporné částky, ale za žalobu proti rozhodnutí činí vždy 3 000 Kč. Soud také informuje o složení senátu. Pokud jsou dány **obavy z podjatosti** konkrétních soudců, můžete se domáhat jejich vyloučení z rozhodování. Soud dále zašle žalobu k vyjádření žalovanému (tedy Odvolacímu finančnímu ředitelství). Pokud žalovaný své možnosti využije, soud jeho vyjádření žalobci přepoše a žalobce se k němu může také vyjádřit. Není vyloučeno, že se tento postup může opakovat a vzájemných reakcí může být i několik. Častá je také výzva soudu k souhlasu s rozhodnutím bez jednání. Soud může o žalobě rozhodnout bez jednání, pokud s tím obě strany souhlasí (alespoň mlčky). Pokud na ústním jednání strany trvají, musí se uskutečnit. V praxi však bývá pouhou formalitou a soudci jsou na něm už rozhodnutí podle písemných podání.

Zajímavostí je, že řízení před krajským soudem nemusí nutně končit jen vydáním rozsudku. V praxi může

10 | Daňové a právní aktuality – únor 2023

výjimečně nastat situace, kdy odvolací orgán v průběhu řízení na základě žalobní argumentace nebo rozhodovací praxe soudů uzná, že ve svém posouzení případu pochybil a přistoupí k **tzv. uspokojení žalobce**. Odvolací orgán v takovém případě požádá soud o stanovení přiměřené lhůty, přezkoumá své rozhodnutí a vydá nové, kterým vyhoví požadavkům žalobce. Soud potom řízení zastaví. Ač tento postup odvolacího orgánu není tak častý, našemu daňově-litigačnímu týmu se takového výsledku podařilo v poslední době dosáhnout hned několikrát.

Platnost dočasné ochrany se prodlužuje. Cizinci se musí registrovat na webu

V listopadovém vydání Daňových a právních aktualit jsme informovali o vládním návrhu zákona, kterým se prodlužuje platnost dočasné ochrany o jeden rok. Novela v průběhu ledna úspěšně prošla všemi fázemi legislativního procesu, a Ministerstvo vnitra ČR tak mohlo nabytím její účinnosti spustit proces prodlužování dočasné ochrany. K prodlužování dočasné ochrany dochází v Evropské unii koordinovaně.

Lubica Čáp
lubicacap@kpmg.cz
222 123 633

Vojtěch Kotora
vkotora@kpmg.cz
222 123 834

Návrh novely, který projednávala vláda na konci listopadu 2022 (označovaný jako „Lex Ukrajina IV“), počítal se dvěma možnými scénáři. Oba prodlužovaly platnost dočasné ochrany o další rok. Jedna varianta počítala s automatickou prolongací, druhá podmiňovala prodloužení registrací cizince přes internetový portál MV ČR a následnou návštěvou příslušného pracoviště Odboru azylové a migrační politiky za účelem přelepení vízového štítku v cestovním pasu. Vybrána nakonec byla druhá, náročnější varianta, a to i za účelem evidence držitelů dočasné ochrany, kteří v ČR stále pobývají.

Ministerstvo 30. ledna 2023 spustilo nový systém internetového objednávání pro cizince (tzv. FRS – Foreigners reservation system), který všem držitelům dočasné ochrany umožní registraci k jejímu prodloužení. Registraci v systému a vyplněním jednoduchého formuláře dojde k prodloužení dočasné ochrany do 30. září 2023 a zároveň si cizinec vybere termín, kdy se má dostavit na pracoviště MVČR k přelepení vízového štítku. Tím se dočasná ochrana dále prodlouží do 31. března 2024. Změnu termínu bude možné provést pouze jednou. Zaměstnavatelé by neměli opomíjet svou oznamovací povinnost plynoucí ze zákona o zaměstnanosti a o prodloužení statusu dočasné ochrany svých zaměstnanců informovat úřad práce.

Systém neumožňuje pod jednu registraci zahrnout více dospělých osob. **Každá zletilá osoba musí uvést unikátní e-mail.** Společnou registraci lze provést pouze pro nezletilé dítě.

Prodlužují se i všechny výhody, například volný přístup na trh práce nebo zdravotní pojištění

Registraci k prodloužení dočasné ochrany i následným vyzvednutím nového vízového štítku se prodlužují i všechny výhody, které je na základě tohoto pobytového oprávnění možné čerpat. Cizinci tak budou i nadále disponovat volným přístupem na trh práce, možnostmi vzdělávání i přístupem do systému veřejného zdravotního pojištění. Pokud se cizinec nezaregistruje k prodloužení včas (nejpozději do 31. března 2023), platnost jeho dočasné ochrany zanikne a bude muset podat žádost o novou. Stejný scénář čeká i ty osoby, které se do 30. září 2023 nedostaví na pracoviště MV k vylepení nového vízového štítku. Na tyto situace musí pamatovat i zaměstnavatelé, neboť zánikem platnosti dočasné ochrany cizinci ztrácí volný přístup na trh práce. Jejich další zaměstnávání by tak bylo v rozporu

12 | Daňové a právní aktuality – únor 2023

se zákonem. Řešením je podání nové žádosti o dočasnou ochranu.

Závěrem připomínáme, že novela nepřinesla žádné změny, co se týká zákazu přechodu na standardní pobytová oprávnění, ani nemožnosti sekundární migrace – tedy udělení dočasné ochrany v ČR osobám, které o ni již požádaly v jiném členském státě EU. Dlouhodobý scénář budoucího vývoje tak stále není jasný a bude nutné jej vyřešit v dalších novelách tohoto zákona.

13 | Daňové a právní aktuality – únor 2023

© 2024 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Od letošního ledna je založení společnosti rychlejší a jednodušší

Zakladatel vznikající společnosti s ručením omezeným může nově získat živnostenské oprávnění i po zápisu společnosti do obchodního rejstříku. Zjednodušení přináší také oficiální vzor společenské smlouvy, který ale nezahrnuje důležité informace. Co dalšího se mění v souvislosti se založením společnosti?

Aneta Boukalová
aboukalova@kpmg.cz
222 123 870

Karolína Kubíčková
kkubickova@kpmg.cz
222 123 306

Zákon č. 416/2022 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s využíváním digitálních nástrojů a postupů v právu obchodních společností a fungováním veřejných rejstříků, nabyl zčásti účinnosti 15. ledna 2023. Navazuje tak na novelu notářského řádu, díky které nemusí zakladatel společnosti osobně k notáři, ale postačí audiovizuální spojení v reálném čase. Pro nově vznikající společnosti s ručením omezeným byla v minulosti také zrušena povinnost mít zvláštní účet u banky, základní kapitál tak lze splatit i jiným způsobem, pokud nepřesáhne 20 000 Kč.

Živnostenské oprávnění až po založení právnické osoby

Jednou z nejdůležitějších změn, která je účinná od 15. ledna 2023, je, že nově zakládané právnické osoby už nemusí získat živnostenské oprávnění před zápisem do veřejného rejstříku. Zakladatel právnické osoby si může vybrat, ve které fázi živnost ohlásí nebo podá žádost o koncesi. Je tedy na něm, jestli tak učiní před podáním návrhu na zápis do veřejného rejstříku nebo až po něm. Po vzniku obchodní korporace se však vyplatí se získáním živnostenského oprávnění neotálet, protože pokud do 1 roku od svého vzniku živnost neohlásí nebo nepodá žádost o koncesi, soud ji může zrušit s likvidací.

Méně vyžadovaných dokumentů

Další zjednodušení spočívá ve zmenšení objemu dokumentů, které jsou požadovány živnostenským úřadem. Donedávna měly právnické osoby povinnost k ohlášení živnosti nebo k žádosti o koncesi připojit doklad prokazující právní důvod užívání prostor. To však bylo novelou zrušeno, protože stejnou povinnost mají i při zápisu do veřejného rejstříku.

Ministerstvo spravedlnosti zveřejnilo oficiální vzor společenské smlouvy

14 | Daňové a právní aktuality – únor 2023

Založení společnosti s ručením omezeným se dále může zjednodušit díky oficiálnímu vzoru společenské smlouvy, který ministerstvo spravedlnosti zveřejnilo na svých internetových stránkách. Vzor obsahuje povinné náležitosti, nicméně neupravuje některá společenskou smlouvou standardně upravená dispozitivní ustanovení – např. působnost valné hromady. Pokud by tedy společnost použila vzor bez jakýchkoliv úprav, rozhodování o likvidaci společnosti nebo o jmenování likvidátora by zůstalo v rukou společníků, nikoliv valné hromady, což by mohlo být pro společníky v některých situacích nepraktické.

Překážky výkonu funkce a evidence vyloučených osob

Novela neusnadňuje pouze zakládání společností, ale upravuje i překážky výkonu funkce členů volených orgánů obchodní korporace. Nově budou v zákoně o obchodních korporacích upraveny výslovně, bez odkazu na podmínku bezúhonnosti podle živnostenského zákona a na překážky provozování živnosti. Další novinkou bude evidence vyloučených osob z výkonu člena funkce voleného orgánu obchodní korporace, kterou povede ministerstvo spravedlnosti. Budou do ní zapisovány osoby, které byly vyloučeny soudem, který jim uložil zákaz činnosti, nebo byly odsouzeny za trestný čin, který zakládá překážku výkonu funkce, nebo na jejichž majetek byl prohlášen konkurz. Tato evidence bude neveřejná a přístup do ní budou mít soudy nebo notáři. Změny týkající se překážek výkonu funkce voleného orgánu obchodní korporace a evidence nabydou účinnosti 1. července 2023.

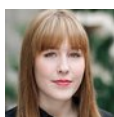
15 | Daňové a právní aktuality – únor 2023

Hromadná řízení na obzoru, podávat je ale nebude moci každý

Krátce před Vánoci představilo ministerstvo spravedlnosti návrh zákona o hromadných řízeních. Nová právní úprava, která by mohla vstoupit v účinnost už v průběhu tohoto roku, umožní spotřebitelům uplatnit své totožné nároky vůči stejné osobě v rámci jediného, hromadného řízení. Návrh zákona o hromadném řízení nyní míří k projednání v Poslanecké sněmovně.

Tomáš Kočar
tkocar@kpmg.cz
222 123 658

Veronika Halalová
vhalalova@kpmg.cz
222 123 167

V současné době může vícero osob do jisté míry vymáhat obdobná práva společně za využití institutu přistoupení k řízení. Tato právní úprava ovšem postrádá komplexnost a bohužel nepředstavuje efektivní nástroj uplatňování takových nároků. V praxi se tato situace proto řeší prostřednictvím postupování nároků na jiné osoby, které se na vymáhání nároků spotřebitelů specializují, nebo uzavíráním komisionářských smluv.

Z pohledu unijní směrnice o zástupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů není tato praxe dostačující. Směrnice vyžaduje, aby členské státy EU, a tedy i Česká republika, zavedly účinný a účelný procesní mechanismus pro zástupné (hromadné) žaloby, který by zvýšil důvěru spotřebitelů a posílil jejich postavení při uplatňování jejich práv, přispěl ke spravedlivější hospodářské soutěži a vytvořil rovné podmínky pro obchodníky na evropském trhu. K přijetí příslušné vnitrostátní právní úpravy má dle směrnice dojít do 25. června 2023.

Hromadnou žalobou bude možné vymáhat dva typy kolektivních nároků:

- splnění povinnosti (v praxi se zejména bude jednat o úhradu dlužných peněžitých nároků);
- určení, zda tu právní poměr nebo právo je či není (v praxi se může jednat kupříkladu o právo na vrácení zboží či odpovědnost za vady výrobku nebo služby).

Podat ji ale nebude moci kdokoli, kdo má na věci právní zájem, ale pouze nezisková osoba oprávněná podávat hromadné žaloby, typicky spotřebitelská organizace.

Aby se konkrétní osoba (např. spotřebitel) stala účastníkem hromadného řízení, bude se k němu muset ve stanovené lhůtě přihlásit (**tzv. opt-in režim**). V tomto bodě se návrh zákona liší od návrhů předchozích, které zpravidla počítaly s opačným přístupem, tedy že konkrétní osoby jsou účastníky hromadné žaloby, dokud se samy neodhlásí (**opt-out režim**). Takový přístup byl dosud předmětem kritiky, protože popírá základní principy soukromého práva, jako je autonomie vůle jednotlivce nebo zásada, že právo náleží bdělým (těm, kteří aktivně dbají o svá práva). Režim opt-out navíc nese vyšší riziko tzv. šikanózních návrhů, tedy hromadných žalob podávaných za účelem poškození konkurenčních podnikatelů.

16 | Daňové a právní aktuality – únor 2023

Kdo bude hromadné řízení financovat a jak to bude s odměnou z vysouzeného plnění?

Podle návrhu ponese náklady řízení, včetně rizika neúspěchu ve věci, žalující nezisková osoba a nikoli přihlášení členové skupiny. Toto nastavení má motivovat neziskové organizace, aby si pro účely soudních sporů vybíraly jen taková řízení, kde mají šanci na úspěch, aby tato řízení vedly řádně a získaly pro členy skupiny co nejpríznivější rozsudek. Zároveň se jedná o formu ochrany spotřebitelů, kteří mají v řízení jen omezená práva a omezenou možnost jeho vývoj ovlivnit. Jako kompenzaci za vynaložené náklady, riziko a čas, který nezisková organizace do řízení vloží, jí může soud na její návrh v úvodu řízení přiznat **přiměřenou odměnu z vysouzeného plnění**. Tento bod je rovněž terčem kritiky, neboť je potřeba vhodně nastavit výši odměny tak, aby na jednu stranu kompenzovala rizika a náklady neziskové organizace, ale zároveň aby nebyla tak vysoká, že bude motivovat k zahajování hromadných řízení za účelem zisku.

Hromadná řízení představují nástroj, jenž by měl spotřebitelům umožnit efektivní uplatnění i menších nároků, které by se nevyplatilo vymáhat individuálně (tzn. zejména bagatelních nároků do výše 10 tis. Kč). Naproti tomu pro podnikatele může představovat nemalé riziko v případě nedodržování jejich povinností a jako takový by mohl vést k většímu důrazu na zvyšování kvality výrobků a služeb i dodržování právních předpisů. Je však třeba vzít v úvahu, že se návrh zákona nachází teprve na počátku legislativního procesu a může ještě doznat řady změn.

Zavedení uhlíkového cla se blíží

EU dosáhla dohody ohledně zavedení uhlíkového cla. Smyslem dohody je srovnání ceny produktů podléhajících uhlíkovým poplatkům (povolenkám) v rámci EU s cenami srovnatelného zboží dováženého z území mimo EU.

Tomáš Havel
thavel@kpmg.cz
222 123 615

David Dobrovolný
kpmg@kpmg.cz
222 123 111

Uhlíkové clo se bude vztahovat na cement, hliník, hnojiva, výrobu elektřiny, vodík, železo a ocel, jakož i na sloučeniny a na vybrané následné produkty, jako jsou například šrouby a svorníky.

Zboží podléhající uhlíkovému clu budou dle aktuálního návrhu oprávněny do EU dovážet pouze subjekty, které využijí tzv. „oprávněného deklaranta“ usazeného v EU. Tito deklaranti budou následně na roční bázi podávat prohlášení obsahující informace o dovezeném zboží.

Společnosti dovážející vymezené produkty budou mít povinnost reportovat od října 2023. V současné době u těchto výrobců existuje systém emisních povolenek přidělovaných zdarma, který má zabránit přesunu výroby těchto produktů mimo EU. Povolenky budou nicméně v průběhu dalších let postupně zpoplatňovány, a proto bude jako nástroj bránící přesunu výroby mimo EU od roku 2026 sloužit právě uhlíkové clo.

V roce 2034 se očekává definitivní konec bezplatného přidělování emisních povolenek a plné zpoplatnění dovozu. Vymezené produkty budou tak zatíženy stejně bez ohledu na to, zda budou vyrobeny v EU nebo dovezeny, tak aby se dodržela pravidla Světové obchodní organizace.

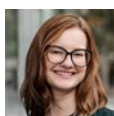
Publikace finálního znění související legislativy se očekává v blízké době.

Nařízení o zahraničních subvencích: nové povinnosti dopadnou na spojování podniků a veřejné zakázky

EU až doposud neměla nástroje, které by mohly zamezit narušení unijního trhu kvůli zahraničním subvencím a zabránit nespravedlivému zvýhodnění subvencovaných společností ze třetích zemí. To se mění s novým nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2560 ze dne 14. prosince 2022 o zahraničních subvencích narušujících vnitřní trh, které doplňuje unijní pravidla zakazující poskytování státních podpor členskými státy. Nařízení zavádí rozsáhlou notifikační povinnost a umožňuje zamezit uskutečnění spojení nebo účasti v zadávacím řízení.

Tomáš Kočar
tkocar@kpmg.cz
222 123 658

Karolína Kubíčková
kkubickova@kpmg.cz
222 123 306

Definice zahraniční subvence a narušení vnitřního trhu

O zahraniční subvenci se jedná především v případě, pokud podnik působící na unijním trhu získá od třetí země přímo nebo nepřímo finanční příspěvek, který jej určitým způsobem zvýhodní. Tento příspěvek může mít různé podoby (např. kapitálové injekce, granty, úvěry, daňové pobídky, prominutí dluhu, osvobození od daně nebo dodávky či nákup zboží a služeb) a jeho poskytovatelem mohou být nejen orgány veřejné moci třetího státu, ale za určitých okolností i soukromé subjekty. Pokud taková zahraniční subvence může zlepšit konkurenční postavení podniku na vnitřním trhu a negativně ovlivnit hospodářskou soutěž, bude moci Komise přijmout rozsáhlá opatření, aby zamezila narušení vnitřního trhu.

Nová notifikační povinnost při spojování podniků

Nařízení zavádí novou notifikační povinnost v případě spojování podniků (např. fúze či akvizice akcií), čímž doplňuje dosavadní úpravu v nařízení o kontrole spojování. **Komisi tak bude nutné spojení podniků vždy předem oznámit, jestliže**

- jeden z podniků účastníků se fúze, nabývaný podnik nebo společný podnik je usazen v EU a dosahuje zde obratu nejméně 500 milionů eur;
- a během tří let před fúzí nebo akvizicí byly poskytnuty finanční příspěvky od třetích zemí nejméně ve výši 50 milionů eur.

Spojení přitom nesmí být realizováno před učiněním takového oznámení, resp. uplynutím stanovené doby pro posouzení ze strany Komise.

19 | Daňové a právní aktuality – únor 2023

Nová notifikační povinnost při účasti na veřejných zakázkách

Oznamovací povinnost budou mít i účastníci zadávacího řízení v případě, že

- odhadovaná hodnota zakázky činí nejméně 250 milionů eur bez DPH;
- a příspěvky účastníka zadávacího řízení (včetně jeho dceřiných a mateřských společností, hlavních dodavatelů a subdodavatelů) od třetí země v posledních třech letech činily nejméně 4 miliony eur.

Při podání nabídky nebo žádosti o účast na veřejné zakázce mají povinnost oznámit zadavateli veškeré zahraniční **subvence překračující 4 miliony eur**. V případě že tohoto stropu nedosáhnou, budou muset zaslat zadavateli čestné prohlášení s výčtem zahraničních subvencí a potvrzením, že nepodléhají oznamovací povinnosti. Pokud tuto povinnost nesplní, mohou být na podnět Komise vyloučeni ze zadávacího řízení.

V případě, že má Komise podezření na existenci zahraniční subvence, může požadovat, aby dotýčný subjekt podal oznámení o spojení, resp. o existenci zahraničních subvencí bez ohledu na výše uvedené stropy (tzn. požadovat oznámení v případě jakýchkoli spojení nebo zadávacích řízení).

Za porušení oznamovací povinnosti může Komise uložit podniku **pokutu až do výše 10 % jeho celkového obrátu**. Aby napravila narušení, může navíc Komise uložit dotčenému podniku závazky nebo nápravná opatření spočívající např. v omezení účasti na trhu, odprodeji aktiv, zrušení spojení nebo vrácení zahraniční subvence i s úroky.

Nařízení bude až na výjimky použitelné již od 12. července 2023. Bude se však vztahovat i na zahraniční subvence poskytnuté v období pěti let před tímto datem.

20 | Daňové a právní aktuality – únor 2023

Prokázání služeb od mateřské společnosti a zásada legitimního očekávání

Jak je robustní dokumentace služeb důležitá pro obhájení daňové uznatelnosti nákladů, připomenul Krajský soud v Brně ve svém nedávném rozsudku č.j. 30 Af 57/2021-76. Podstatou sporu byla situace, kdy daňový subjekt uplatnil v daňovém přiznání k dani z příjmů náklady na poradenské služby od mateřské společnosti spočívající v managementu, poradenských službách, jednání a reportingu. Soud se mimo jiné také vyjádřil k legitimnímu očekávání subjektu na základě výsledků předchozích kontrol.

Zdeněk Řehák
zrehak@kpmg.cz
222 123 531

Smlouva o poskytování služeb byla konstruována jako variabilní, kdy měly být poskytovány výkony na vyžádání s odměnou nastavenou za osobu a den. V hodnocení důkazních prostředků ze strany finančního úřadu bylo mimo jiné uvedeno, že služby byly poskytovány jednatelem daňového subjektu, což finanční úřad vnímal jako výkon funkcí statutárního orgánu. Dále finanční úřad argumentoval, že předložená dokumentace nebyla po formální stránce perfektní (neobsahovala objednávku – předávací protokol atp.) a z vlastní dokumentace nevyplýval výstup předmětných služeb. **Přidaná hodnota pro daňový subjekt tak nebyla prokázána.** V rámci vyhledávací činnosti pak správce daně neváhal oslovit i zahraničního správce daně formou mezinárodního dožádání s požadavkem na prověření skutečného poskytnutí služeb v jiném členském státu (Rakousku).

Krajský soud se podrobně zabýval důkazní pozicí poplatníka. Připustil, že je rozumné očekávat, že podklady v rámci vnitroskupinových vztahů budou méně formální než mezi dvěma nespojenými osobami. Na druhou stranu soud konstatoval, že **běžná schůzka či výměna informací mezi vlastníkem a vlastněnou osobou zpravidla nedá vzniknout uznatelnému nákladu**, protože nepřekročí rámec běžného vztahu ze strany vlastníka. Především pak dal za pravdu správci daně v hodnocení, že v naprosté většině případů není možné propojit fakturovaný rozsah činnosti s jejími konkrétními výstupy, ani není jasné, jak se podklady k žalobci dostaly a zda si je nevytvořil sám.

Na základě výsledku mezinárodního dožádání soud konstatoval, že i „hubený výsledek“ tohoto správního úkonu nasvědčuje tomu, že ke skutečnému předávání a přebírání služeb vůbec nedocházelo. Žalobce tak podle názoru soudu neunesl své důkazní břemeno a náklady vynaložené na skupinové služby tak byly správně posouzeny jako daňově neúčinné.

Soud se vyjádřil rovněž k otázce legitimního očekávání. Žalobce totiž namítal, že v daňové kontrole za předcházející období nebyly faktury od mateřské společnosti zpochybněny jako daňově uznatelný náklad. Krajský soud ovšem dovodil, že zatímco v minulé kontrole byly posouzeny právě pouze faktury, ve stávajícím případě je posuzována kompletní evidence. K legitimnímu očekávání shodného posouzení tak nemohlo dojít, neboť se jedná o dvě odlišné věci.

Lze uzavřít, že vhodně připravená a průběžně udržovaná dokumentace zůstává i nadále základním předpokladem

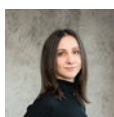
pro obhájení daňové uznatelnosti nákladů, a to konkrétně **dokumentace a evidence výstupů prokazujících skutečné poskytnutí služeb a dále dokumentace benefitu pro daňového poplatníka** spolu s adekvátně nastavenou metodikou výpočtu odměny, tzn. převodní ceny.

Krajský soud k uznatelnosti úroků z akvizičního úvěru a ke zneužití práva

Krajský soud v Praze v rozsudku 55 Af 4/2020–137 posuzoval situaci společnosti, jež uplatňovala úroky z bankovního úvěru na nákup obchodního podílu v české společnosti, s kterou následně měla fúzovat sloučením. Úvěr poskytlo nezávislé konsorcium bank na úrovni celé investiční skupiny, následně pak byl dluh převeden na českou společnost, která realizovala nákup.

Luděk Vacík
kpmg@kpmg.cz
222 123 523

Martina Čamajová
mcamajova@kpmg.cz
222 123 180

Finanční úřad odmítl uznatelnost úroku z bankovního úvěru, protože posoudil transakci restrukturalizace jako účelovou, s jediným záměrem, a to získat daňovou výhodu. Krajský soud viděl situaci jinak a navíc konstatoval, že správce daně chybně hodnotil naplnění objektivní podmínky pro aplikaci institutu zneužití práva.

Situace skupiny, do které společnost patřila, byla špatná (likvidita, finanční situace). Jednání s českými bankami nebylo možné zahájit, protože by ve společnosti v ČR nespátřovaly žádný potenciál. Vstup investora na globální úrovni, který měl společnosti a ostatním subjektům ve skupině poskytnout podporu s dalším rozvojem, a následné přenesení úvěru na provozní jednotky ve všech zemích, bylo jediným řešením, neboť u provozních jednotek jsou generovány výnosy a spravován majetek.

Právě převedení dluhu na českou společnost bylo hlavním požadavkem konsorcia bank, jinak by neumožnilo transakci financovat. Pro banky bylo více přijatelné, aby úvěrem byla zatížena provozní entita, která dosahuje aktivních příjmů z obchodní činnosti a spravuje majetek, jelikož je u ní předpoklad pravidelné úhrady úroků vyšší a vymáhání snazší.

Správce daně poukázal na způsob, kterým byla povinnost splácet úvěr a související náklady přenesena na českou společnost, jež nakoupila obchodní podíl ve fungující společnosti s vědomím, že v blízké době dojde k fúzi sloučením a že tato fúze může nastat i bez nákupu obchodního podílu, neboť obě společnosti jsou řízeny tou samou společností, resp. investiční skupinou. Společnost nevykonávala žádnou podnikatelskou činnost, nedisponovala majetkem nebo finančními prostředky a zahraniční spřízněné osoby jí prodaly podíl v české společnosti, což by nebylo možné, kdyby nešlo o osoby spojené. **Podle správce daně společnost neprokázala, že úroky a finanční náklady související s úvěrem k nákupu obchodního podílu vynaložila v souladu se zákonem, a tedy si neoprávněně snížila základ daně.** Současně správce daně tvrdil, že došlo ke zneužití práva.

Krajský soud konstatoval, že čerpání úvěru se skutečně jeví jako iracionální: smyslem nemohlo být rozvíjení vlastní ekonomické činnosti, kterou v té době společnost nevykonávala. Soud však viděl hlavní ekonomický důvod popsaných transakcí v umožnění převzetí skupiny novou investiční skupinou. Dále poukázal na skutečnost, že podmínky poskytnutí úvěru nastavily úvěrující banky, tudíž lze stěží předpokládat, že by banky úmyslně stanovily podmínky takovým způsobem, které by vedly k vytvoření umělé struktury. Krajský soud proto rozhodnutí správce

23 | Daňové a právní aktuality – únor 2023

daně pro nezákonnost zrušil. Uzavřel také, že **rozhodnutí chybně hodnotí naplnění aplikace institutu zneužití práva**.

Nicméně Odvolací finanční ředitelství podalo kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu.

24 | Daňové a právní aktuality – únor 2023

© 2024 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

SDEU zpochybnil transakci, která využila zjednodušení pro třístranný obchod

Evropský soudní dvůr rozhodoval v otázce použití zjednodušeného postupu pro třístranný obchod. Pokud doklady vystavené prostřední osobou v rámci daného režimu nejsou v souladu se Směrnicí o DPH, nelze jej na základě rozhodnutí soudu využít.

Martin Krapinec
mkrapinec@kpmg.cz
222 123 499

Lukáš Arazim
larazim@kpmg.cz
724 855 264

V nedávné době SDEU projednával poměrně kontroverzní případ týkající se DPH a obchodu s automobily. Rakouská společnost pořídila v roce 2014 luxusní vozy z Velké Británie (v době, kdy byla Velká Británie ještě členskou zemí EU) a obratem je prodala subjektu registrovanému v ČR. Ten nakoupená vozidla přepravil přímo z Velké Británie do ČR právě za využití zjednodušení pro třístranný obchod.

Kontrolou rakouský správce daně zjistil, že daňové doklady, které vystavila rakouská společnost (prostřední osoba) českému zákazníkovi, neobsahují jednoznačné určení příjemce plnění jako osoby, jež má daň vypořádat. Na daňových dokladech stálo „třístranný obchod uvnitř Společenství osvobozený od daně“. Správce daně však namítal, že je tato poznámka ve spojení se Směrnicí nevypovídající a nelze na jejím základě dovodit, že má příjemce daň odvést. Tím tedy nelze daný režim použít.

Evropský soudní dvůr se rakouského správce daně zastal a konstatoval, že Směrnice o DPH v článku 226 rozlišuje mezi uvedením odkazu na příslušné ustanovení Směrnice nebo vnitrostátní úpravy při použití zvláštních režimů na jedné straně a jednoznačným určením příjemce plnění, který je následně zodpovědný za vypořádání daně, na straně druhé. **Z toho důvodu je na daňových dokladech zapotřebí nejen výslovně určit, že se jedná o zjednodušený režim triangulace, ale i jasně vymezit poslední subjekt v řetězci, který daň vypořádá.** Ten má za tímto účelem uvést větu: „Daň odvede zákazník.“

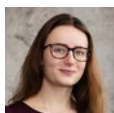
Nutno na závěr zmínit, že poslední článek z řetězce, tj. český subjekt, se v rámci řízení stal nekontaktní a daň nikdy nevypořádal. Nicméně závěry SDEU při použití triangulace jsou zcela v souladu se Směrnicí a potvrzují, že k použití zjednodušeného režimu **je zapotřebí na dokladu uvést oba texty** – odkaz na Směrnici či vnitrostátní úpravu, že se jedná o třístranný obchod, a také formulaci „daň odvede zákazník“, jež jednoznačně určuje osobu, která má plnění vypořádat.

SDEU: Je nutné odvést DPH uvedenou na daňovém dokladu?

Soudní dvůr Evropské unie vyvrátil přesvědčení rakouského soudu, že daň je povinna odvést každá osoba, která ji na daňovém dokladu uvede. Pokud jsou příjemci služby pouze koneční spotřebitelé nemající nárok na odpočet DPH, chybně fakturovaná DPH nemusí být odvedena.

Veronika Výborná
vvyborna@kpmg.cz
222 123 850

Kateřina Zákostelská
kzakostelska@kpmg.cz
222 124 322

Rakouská společnost v roce 2019 provozovala kryté hřiště. Po celý rok nesprávně účtovala konečným zákazníkům základní sazbu DPH ve výši 20 %, kterou zároveň odváděla finančnímu úřadu. Společnost po zjištění, že nesprávně uplatňovala základní sazbu DPH, podala dodatečné daňové přiznání s použitím snížené sazby ve výši 13 %. Požádala tak, aby jí byly peněžní prostředky ve výši rozdílu sazeb vráceny.

Rakouská daňová správa toto přiznání odmítla, jelikož podle ní je společnost povinna odvést DPH odpovídající výši částky, kterou vybrala od zákazníků. Vystavené daňové doklady navíc nebyly opraveny, a nebylo tak možné přeplatek na DPH vrátit konkrétním příjemcům služby. V případě vrácení nesprávně odvedené daně ze strany finančního úřadu by podle rakouské daňové správy došlo k bezdůvodnému obohacení společnosti, neboť její zákazníci nesli náklady na vyšší sazbu DPH.

SDEU se zastal společnosti

Rakouský soud se SDEU dotázal, zda je v souladu s článkem 203 Směrnice o DPH povinen vystavitel daňového dokladu odvést DPH uvedenou na daňovém dokladu i v případě, že jsou příjemci služeb koneční spotřebitelé bez nároku na odpočet DPH, a neexistuje tak nebezpečí ztráty daňových příjmů.

SDEU rozhodl ve prospěch společnosti. Uvedl, že článek 203 Směrnice o DPH je nutno vykládat v tom smyslu, že společnost není vzhledem k absenci nebezpečí ztráty daňových příjmů povinna odvést chybně fakturovanou část DPH. Tento závěr je však v praxi aplikovatelný pouze v situaci, kdy jsou příjemci koneční spotřebitelé, kteří nemohou uplatnit nárok na odpočet DPH na vstupu.

Stručné aktuality, únor 2023

Daňové a právní novinky posledního měsíce jednou nebo dvěma větami.

Lenka Fialková
lfialkova@kpmg.cz
222 123 536

Václav Baňka
vbanka@kpmg.cz
222 123 505

KRÁTCE Z DOMOVA

- Vláda bude projednávat novelu zákoníku práce, která transponuje evropské směrnice a zavádí další úpravy. Přináší změny v oblasti práce na dohodu, úpravu práce na dálku včetně daňových dopadů nově zaváděných paušálních náhrad vybraných nákladů zaměstnance nebo rozšíření informační povinnosti zaměstnavatele. Detailnější informace [ZDE](#).
- Vláda bude projednávat novelu zákona o investičních pobídkách a související vládní nařízení. Nejdůležitějšími změnami jsou zjednodušení schvalovacího procesu, do kterého bude vláda zapojena již jen u strategických investic, a rozšíření možnosti pobídek poskytovaných ve formě dotací na pořízení majetku.
- Vláda uložila ministroví financí, aby prodloužil platnost mimořádných daňových opatření pro občany a firmy, které se rozhodly podpořit Ukrajinu. Možnost odečíst si toto bezúplatné plnění od základu daně platila pro rok 2022, vláda chce dát dárčům i příjemcům darů možnost daňových úlev i pro letošní rok.
- Vláda schválila návrh novely zákona o dani z přidané hodnoty k implementaci směrnice Rady (EU) 2020/284 o zavedení požadavků na poskytovatele platebních služeb po zapracování veřejných připomínek. Navrhovaná účinnost je 1. ledna 2024.
- Vláda schválila návrh zákona zavádějící tzv. preventivní restrukturalizaci pro podnikatele v přechodných finančních potížích. Návrh převádí do českého právního řádu některá ustanovení z evropské směrnice o restrukturalizaci a insolventci. V právním řádu ČR dosud scházel určitý mezistupeň, kdy se podnikatel ještě nenachází v úpadku, avšak dohoda se všemi věřiteli již z různých důvodů není možná.
- Dne 3. února 2023 podepsalo Česko smlouvu se Srí Lankou o zamezení dvojího zdanění v oboru daní z příjmů. Jakmile začne být uplatňována, což lze předpokládat od roku 2024, skončí platnost původní smlouvy z roku 1978.
- Na webových stránkách finanční správy vyšla informace o novele energetického zákona, která zavádí tzv. odvod z nadměrných příjmů. Správcem odvodu je Energetický regulační úřad. Informace k placení daní na účty finančních úřadů jsou zveřejněny [ZDE](#). Účet Finančního úřadu pro Kraj Vysočina určený pro placení odvodu z nadměrných příjmů je zveřejněn v sekci [Dotazy a Odpovědi](#).
- S ohledem na množství dotazů a nejasností v souvislosti se zřizováním datových schránek podnikatelům ze zákona, finanční správa upozornila, že konkrétní způsob komunikace záleží na povaze doručované písemnosti, jejím obsahu a na projevené vůli adresáta doručované písemnosti. Viz dřívější pokyn GFŘ-D-7 dostupný na webu FS: Pokyn GFŘ D-7 D.
- Od února mohou zaměstnavatelé využít slevy na sociálním pojištění u zaměstnanců, kteří budou pracovat na zkrácený úvazek (studenti, pracovníci do 21 let, čerstvě requalifikované, zdravotně postižené osoby, pečující o dítě do 10 let nebo i osoby starší 55 let). Zaměstnavatel u nich bude odvádět na sociálním pojistném o 5 % méně. Další slevy na pojistném se pak chystají pro pracující důchodce. Podrobnosti se dočtete [ZDE](#).
- MPO informuje o pokroku v implementaci jednotné digitální brány EU pro občany a podnikatele. Jedná se o vytváření celoevropského online rozcestníku, jehož prostřednictvím získají občané a podnikatelé relevantní informace, elektronické postupy a asistenční služby v oblastech jako podnikání, sociální zabezpečení, daně a řadě dalších, a to na celoevropské úrovni. Pod vedením MPO na projektu participují

všechna ministerstva v ČR a všechny státy EU. Jakmile bude nařízení v členských státech plně implementováno, získají občané a podnikatelé komplexní informace a přístup ke konkrétním elektronickým postupům ze svého domova do celé EU.

- V lednu se na ministerstvu spravedlnosti konalo první zasedání Pracovní skupiny expertů pro znalecké právo. Již v létě MS předložilo do legislativního procesu návrh novelizace vyhlášky o znalečném. Cílem je zvýšit odměny znalců na úroveň odpovídající náročnosti a společenské potřebnosti této profese.

KRÁTCE ZE ZAHRANIČÍ

- Evropská komise zveřejnila pracovní program na první pololetí roku 2023. Z daňových opatření by Komise měla v červnu projednávat návrh na řešení úlohy osob zapojených do usnadňování daňových úniků a agresivního daňového plánování v EU (SAFE) a návrh na společný systém EU pro zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému zneužívání v oblasti srážkových daní (FASTER).
- Evropský parlament schválil zprávu ke směrnici, která stanoví pravidla pro zamezení zneužívání fiktivních subjektů pro daňové účely (Unshell Directive). Zpráva obecně podporuje text navržený Komisí, nicméně obsahuje řadu pozměňovacích návrhů. Tyto návrhy však nejsou pro Radu EU závazné. Jednání o konečné podobě bude mezi členskými zeměmi pokračovat v průběhu roku 2023.
- Inkluzivní rámec OECD/G20 pro BEPS zveřejnil administrativní pokyny, které mají vládám pomoci s implementací reformy mezinárodního daňového systému spočívající v zavedení 15% efektivní minimální daňové sazby pro nadnárodní společnosti (MNE). Dohodnuté administrativní pokyny budou začleněny do revidované verze komentáře k modelovým pravidlům, která budou vydána později v roce 2023. Unie již přijala příslušnou směrnici, jež zajistí jednotné uplatňování této reformy v rámci EU od roku 2024.

28 | Daňové a právní aktuality – únor 2023

[LinkedIn](#) | [Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.cz

Tel.: +420 222 123 111

Informace zde obsažené jsou obecného charakteru a nejsou určeny k řešení situace konkrétní osoby či subjektu. Ačkoliv se snažíme zajistit, aby poskytované informace byly přesné a aktuální, nelze zaručit, že budou odpovídat skutečnosti k datu, ke kterému jsou doručeny, či že budou platné i v budoucnosti. Bez důkladného prošetření konkrétní situace a řádné odborné konzultace by neměla být na základě těchto informací činěna žádná opatření.

© 2024 KPMG Česká republika, s.r.o., a Czech limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.